

Natasha Lishuk: 'Wij weten hoe moeilijk het is om vanaf een nulpunt te beginnen'

Het onderwijs in Oekraïne kent geen traditie waarin er veel aandacht was voor zwakke leerlingen of leerlingen met leer- en gedragsproblemen. Al het onderwijs was gericht op de goede leerlingen om die tot zo hoog mogelijke prestaties te brengen. In de tijd van het communisme mocht zelfs niet eens met verschillen tussen leerlingen rekening gehouden worden. Een aantal christelijke scholen is met hulp van OGO begonnen om meer aandacht te besteden aan zwakke leerlingen. Enkele leerkrachten op deze scholen hebben zich daarin nu in gespecialiseerd. Onder andere door zich te verdiepen in de manier waarop christelijke scholen in Nederland dat toepassen. Eén van deze docenten is Natasha Lishuk.

Natasha Lishuk

[Lees verder op pagina 2 >>](#)

Van de voorzitter

Aankondiging

Wij hebben als vrijwilligers van OGO met uw steun veel kunnen doen voor de ontwikkeling van het christelijk onderwijs in Oost-Europa. En nu bestaat Stichting OGO al weer 25 jaar! Heeft u het interview met ons gelezen? Het stond in het RD van 30 oktober jl. en biedt een overzicht van de ontwikkelingen in onze hulpverlening. In de beginjaren, na het vallen van de muur, was er aan alles gebrek en hebben wij veel kunnen geven vanuit onze overvloed. Er zijn vrachtwagens beladen met schoolmeubels, lesmateriaal en Bijbels naar Oost-Europa gereden. Alles stond vooral in het teken van overdracht: we hebben veel bijeenkomsten belegd om de christelijke identiteit van de school uit te leggen. Zij zijn bij ons geweest om onze scholen te leren kennen. Zo is er een christelijke vertrouwensband gegroeid, met veel respect voor elkaars geschiedenis. We zijn verder met elkaar opgetrokken. En zijn nu gelijke partners geworden en bidden samen dat onze jongeren oprechte christenen zullen zijn en blijven.

Daarom is het thema van ons jubileum: 'Samen werken aan het christelijk onderwijs in Oost Europa.' Trouwe lezers, we hebben onlangs de volgende dringende hulpvraag gekregen van een grote school in Satu Mare (Roemenië): 'Kan OGO ons helpen bij het maken van nieuwe lessen voor de kleuterschool? Want wij weten niet meer hoe wij onze kinderen kunnen bereiken.' Erg veel kinderen op deze school komen uit probleemgezinnen. Vaak met een schrijnende armoede. OGO wil actie gaan voeren voor dit jubileumproject. Doet u mee?

Op zaterdag 25 mei D.V. komen we in de Grote Kerk van Sliedrecht bij elkaar om ons 25-jarig jubileum te vieren. Het belooft een inspirerende avond te worden. Komt u ook om te luisteren, onder andere naar de cantate *Meer dan overwinnaars?* Wij hopen dat, om Jezus wil. Komt u ook meezingen?

Dick van der Hoek

Enthousiaste cursisten

Natasha, kun je iets vertellen over je werk?

Ik heb twaalf jaar gewerkt op de privaat christelijke school *Radiance* in Zhitomir. Toen de school ging samenwerken met *De Driestar* in Gouda, had ik de gelegenheid om mij te verdiepen in de kennis en ervaring van Nederlandse collega's en deze te introduceren op een nieuw type Oekraïense school. Met de hulp van Nederlandse collega's op de school *Radiance* in 2003, begon het project 'Special Educational Needs.' Hiervan werd ik als coördinator benoemd.

Sinds 2010 werk ik als methodoloog in het project 'Perspectief 21-3.' Eén van de doelen van dit project is het creëren van optimale voorwaarden voor het onderwijs aan kinderen met Downs syndroom en cognitieve beperkingen. In Oekraïne werden

De nieuwe handleidingen

deze kinderen tot 2010 volgens de wet als niet leerbaar beschouwd. Als team hebben we acht jaar lang geprobeerd het systeem van onderwijs aan kinderen met Downs syndroom te veranderen. Ik kan nu met zekerheid zeggen dat deze kinderen mogelijkheden hebben om dingen te leren en bepaalde resultaten te bereiken. Training zou moeten overeenkomen met hun mogelijkheden, rekening moeten houden met hun beperkingen en uit moeten gaan van de vorming van de praktische vaardigheden die nodig zijn voor integratie in de maatschappij.

Tot op heden inspireren de prestaties van onze leerlingen ons om de ervaring van het team 'Joy' te generaliseren en te systematiseren. We zijn bijvoorbeeld bezig om handleidingen voor specialisten en onderwijshulpmiddelen voor kinderen samen te stellen. Afgelopen jaar verbeterden we onderwijskundige programma's met betrekking tot de taalspraakontwikkeling. Centraal in deze programma's staat de Nederlandse 'TAN-Soderbergh-methode', die we op het speciaal onderwijs *De Rank* in Barendrecht bestudeerden. Inmiddels zijn twee handleidingen voor specialisten, een tekstboek en werkboek-

ken in de Oekraïense taal voor de kinderen van de tweede klas verschenen.

Gedurende het laatste studiejaar waren we blij onze ervaring te kunnen delen en in de praktijk van het lesgeven te kijken hoe het bij onze kinderen werkt. Binnen het kader van het project 'Perspectief 21-3' werden masterklassen georganiseerd waar onze kinderen werden getraind en we namen deel aan verschillende symposia voor specialisten in diverse steden in Oekraïne.

Een serie van onze handleidingen heeft de titel 'Leren met vreugde' meegekregen. Dit is het motto van ons team. Tenslotte is goede training iets dat positieve emoties, vreugde en blijdschap geeft. En we zijn blij dat er nu gelegenheid is om deze handleidingen te publiceren. Omdat we weten hoe moeilijk het is wanneer er niets is en je helemaal vanaf een nulpunt moet beginnen. Helaas zijn er op dit moment verder geen praktische leermiddelen met betrekking tot het werken met kinderen met Downs syndroom.

Wat zijn de plannen voor de toekomst?

Momenteel zijn we bezig met het aanvullen van de series van onze leermiddelen. Op het gebied van de Oekraïense taalontwikkeling willen we tekstboeken maken voor de niveaus 1 en 3, als ook werkboeken voor niveau 3. Om uiteindelijk een compleet set van materialen met betrekking tot de taalontwikkeling te hebben, zijn we van plan om in het volgend cursusjaar een tekst- en werkboek voor niveau 4 te maken.

We willen in de toekomst ook een rekenprogramma voor kinderen met Downs syndroom en leerlingen met cognitieve beperkingen samenstellen, gebaseerd op de ervaring van ons team. Exacte vakken zijn moeilijk voor deze kinderen, maar door het rekenen praktisch te maken, geven we de kinderen de gelegenheid de vaardigheden te verkrijgen die ze nodig hebben voor het leven van alledag.

Natasha Lishuk en Annemieke van de Geer

OGO 25 jaar

OGO bestaat 25 jaar! We hopen dit jubileum op D.V. zaterdag 25 mei 2019 te vieren. Save the date! Nadere informatie volgt.

Kort...

Dringende oproep!

OGO is dringend op zoek naar voorlichters die het verhaal over de noodzaak van christelijk onderwijs in Oost-Europa willen vertellen. Zonder het werk van voorlichters is de bodem van de kas snel in zicht... Hebt u of jij interesse? Bel naar 078 6122749. Informatie over OGO is te vinden op www.stichting-ogo.nl.

Internationale klas Driestar Educatief

Szindy Bagosi studeert aan de Gereformeerde Pabo in Tirgu Mures, Roemenië. Ze is uitgekozen om deel te nemen aan de Internationale Klas in 2018 van Driestar Educatief in Gouda. Wat wil ze leren?

Szindy Bagosi: 'Graag zou ik mijn kijk op de wereld willen verruimen en groeien in kennis en liefde. Het is een groot voorrecht om mensen uit andere culturen te leren kennen en om kennis te maken met de mooie dingen en de problemen waar ze mee te maken hebben. Ik wil verschillende manieren leren kennen om kinderen dichter bij God en tot elkaar te brengen. Veel kinderen gaan niet graag naar school, omdat zij zich er niet vrij voelen. Ik zou willen ontdekken hoe een school eruit ziet waar kinderen wel vrijheid kun-

nen ervaren. Hoe kun je een tussenweg vinden tussen verstandelijke ontwikkeling en spirituele groei? Is het mogelijk om door middel van spel de aandacht van kinderen te prikkelen? Tijdens de Internationale Klas hoop ik aan de hand van voorbeelden bepaalde strategieën te leren kennen die daarbij kunnen helpen. Ook zou ik graag vaardiger worden in het hanteren van de Engelse taal.'

Szindy Bagosi en Jan de Haan

Szindi Bagosi

Kort...

Catechisanten halen geld voor OGO op

Voorlichter Wim de Jong hield op 2 oktober jl. een presentatie voor de catechisanten van de Oud Gereformeerde Gemeente in Rhenen. De catechisanten haalden 240 euro voor OGO op. Hartelijk dank voor dit mooie bedrag!

Gemeenteavond in Dordrecht voor OGO

In de Oud Gereformeerde Gemeente te Dordrecht hield voorlichter Wim de Jong op 12 oktober jl. een presentatie tijdens een gemeenteavond.

Er werd aandachtig geluisterd naar het verhaal over het werk van OGO. De totaalopbrengst van deze avond was 1000 euro. Hartverwarmend, hartelijk dank!

Alle groepen van De Wartburg in actie voor OGO

Basisschool De Wartburg in Woudenberg bestaat 25 jaar. In verband daarmee is een jubileumactie voor OGO gehouden. Tijdens de presentatie door voorlichter Hans Roodbeen hebben de kinderen kennis gemaakt met het werk van OGO. Alle leerlingen gingen aan de slag om geld op te halen. Er werden taarten gebakken, snoeprollen verkocht en er werd een actiemarkt gehouden. Ook werd er zelfs een speciale website in het leven geroepen! Alles bij elkaar leverde dit 4500 euro op. Wat een prachtige opbrengst van deze actie! Het geld wordt bestemd voor het speciaal onderwijs in Oekraïne. Hartelijk bedankt voor alle inspanning die voor stichting OGO geleverd is!

Roemeense wintersommen

Ha jongens en meiden,

Let op! We gaan Roemeense wintersommen maken. Doe je mee? Daar gaan we....

Kijk goed hoe je de cijfers in het Roemeens schrijft:

- 1 = unul
- 2 = două
- 3 = trei
- 4 = patru
- 5 = cinci
- 6 = șase
- 7 = șapte
- 8 = opt
- 9 = nouă
- 10 = zece
- 100 = o sută

Zo schrijf je +, - en x in het Roemeens:

- + = plus
- = minus
- X = timp

Hartelijke groet,
Juf Van de Geer

Maak nu de sommen:

Unul plus două =.....

Zoveel maanden ligt er een dik pak sneeuw in de Karpaten. De Karpaten is een bergketen in Roemenië.

Zece minus trei=.....

Dit is de gemiddelde minimumtemperatuur in Roemenië in januari (onder 0).

Zece timp zece=.....

Zoveel kilometer per uur is zijn soms de windsnelheden in Roemenië die ernstige sneeuwstormen veroorzaken.

o sută minus unul minus două minus trei minus patru minus zece=....

Zoveel gletsjermereen liggen er in het oudste Nationaal Park van Roemenië. Een gletsjermeer ontstaat als een gletsjer smelt.

0 sută timp zece timp șapte=...

Zoveel beren wonen er ongeveer in de bossen van Roemenië. Sommigen denken dat het er zelfs o sută timp zece timp zece zijn. De beren komen in de winter uit de bossen. Ze snuffelen in de straten bij vuilniscontainers op zoek naar voedsel.

En... kun jij nu zelf tien sommen in het Roemeens bedenken? Stuur deze naar: jmavdgeer@kliksafe.nl. Alle inzendingen ontvangen een koud prijsje!

Colofon

Stichting Ondersteuning Gereformeerd Onderwijs in Oost-Europa
Correspondentie-adres

Stichting OGO, Reigersbek 6, 3344 BC Hendrik Ido Ambacht
Tel. 078-6122749 / 06-52581140, e-mail: N.J.Teerds@stichting-ogo.nl
www.stichting-ogo.nl

Bankrelatie

Bank NL96 ABNA 0511 6744 14 | Giro NL50 INGB 0002 3201 36 t.n.v. stichting OGO te H.I. Ambacht

Voorlichters

1. J.B. Roodbeen, Vendelier 61, 6866 EP Heelsum (Gld.) (0317-310410)
2. W.A. de Jong, Watersnip 7, 3628 CC Kockengen (0346-24 12 23)
3. A. Bakker, Bos 27, 4696 BD Stavenisse (0166-697257)
voorlichting@stichting-ogo.nl

Bijbel- en lectransporten

A. Bakker, Bos 27, 4696 BD Stavenisse (0166-697257)

Bestuur

A.R. Deelen, Dr. D. van der Hoek, voorzitter (0318-418966), drs. N.J. Teerds, secretaris (078-6122749), N.A. van de Breevaart, penningmeester (078-6820212), drs. J. de Haan (0182-526534), ir. M. Houtman (0182-580309), J. Ligtenberg (0345-568813), drs. D. van Meeuwen (0184-417577), D. van den Noort (030-6369563)

J.B. Roodbeen (0317-310410).

Comité van aanbeveling

ds. G.J. van Aalst, ds. J. Belder, mr. dr. J.T. van den Berg, J. v. d. Berg, dr. R. Bisschop, ds. P. den Butter, ds. G.J. Capellen, dr. W. Fieret, dr. M. Golverdingen, ir. L. A. Jansen, ds. H.H. Klomp, W. Korevaar, ds. P. v. d. Kraan, J. Molenaar, ds. L.W.Ch. Ruijgrok, ds. P. van Ruitenburg, ds. M.C. Tanis, ir. B.J. van der Vlies, drs. D. Vogelhaar.

Stichting OGO heeft geprobeerd om alle rechthebbenden van de geproduceerde informatie te achterhalen. Neem daarover gerust contact met ons op. OGO gaat zorgvuldig om met persoonlijke gegevens. Er worden alleen foto's van personen geplaatst als zij daarvoor toestemming hebben gegeven.